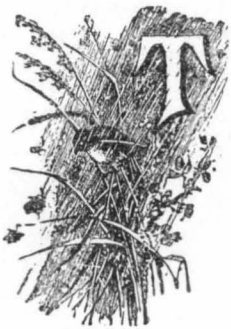

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)
PEMΩ γιά σάς, έξοχότατε! φώναξε ή 'Αλοΰζα.

— Μή φοβάσαι τίποτε, παραμιάνα! Πές μου τώρα, ό κνάρχοζ Κολινύ ξαναγύρισε στο Παρίσι;

— Μάλιστα, έξοχότατε. Ξαναγύρισε κ' από τότε έχει στείλει δέκα τουλάχιστον φορές εδώ γιά νά ιδή άν ξαναγύρισατε κ' έσεΐς!

— 'Ωραία! Κι' ό δούξ ντε Γκλιξ;

— Κι' αυτός ξαναγύρισε.

— Κι' ό Μαρτέν Γκέρο ξέρεις τί γίνεται;

— Βρίσκεται εδώ, έξοχότατε! 'Ο ήλιος! 'Ο ταμπέλης!

— Πώς! φώναξε κατάπληκτος ό Γαβριήλ. Βρίσκεται εδώ; Μά από πότε; Τι κάνει;

— Βρίσκεται ξεπλωμένος στην κάμαρά του καί κοιμάται! άπάντησε ή 'Αλοΰζα, ή όποια μιλούσε μέ θημό γιά τό δυστυχισμένο Μαρτέν. Λέει πώς εΐνε άρρωστος, γιατί τόν κρέμασαν!

— Τόν κρέμασαν! φώναξε ό Γαβριήλ. Για νά του κλέψουν χωρίς άλλο τά χρήματα τών λύτρων μου.

— Τά χρήματα τών λύτρων σας, έξοχότατε; Ναι, μιλήστε λίγο σ' αυτό τόν τριπλοήλιθο γιά τά χρήματα τών λύτρων σας καί θα δΐητε τί θα σάς άπάντηση. Θα κινή, ότι δέν καταλαβαίνω τί του λέτε. 'Ισχυρίζεται πώς όχι μόνο τά χρήματα δέν του έδωσα, αλλά ούτε καν πώς ξαναήρθε στο Παρίσι. Λέει πώς ήταν αιχμάλωτος τών 'Ισπανών, πώς τόν κρέμασαν, πώς σώθηκε ως εκ θαύματος κ' ότι γιά πρώτη φορά ήρθε τώρα στο Παρίσι από τότε πού έφυγε μαζί σας.

— 'Εξηγήσου, παραμιάνα! εΐτε ό Γαβριήλ. Δέν εΐνε δυνατόν νά κατεγράσθη ό Μαρτέν Γκέρο τά χρήματα τών λύτρων μου. Θα μπορούσα νά όρασω τό παρτίκι γιά τήν τιμωρία του.

— Ναι, έξοχότατε. Αυτό τό παραδέχομαι κ' εγώ. Μά εΐνε τραλός, τρελλός γιά δέσιμο, σπέντε με! Καί μολονότι δέν εΐνε κακός, ή τρέλλα του τόν κάνει επανίδνυο. Δέν εΐμαι ή μόνη άλλωστε πού τόν εΐδα όταν ήρθε στο Παρίσι γιά τά λύτρα. 'Ολοι οι άνθρώποι σας τόν εΐδαν. Τοΰ μέτρησα δέκα χιλιάδες σκούδα, τά όποια ό οικονομός σας δυσκολεύτηκε κάπως νά συγκεντρώση τόσο γρήγορα.

— Πρέπει όστόσο, εΐτε ό Γαβριήλ, νά μαζέψω τό ταχύτερο άλλες δέκα χιλιάδες καί πού πολλά άκόμα. Μά γιά πού ξημέρωσε πειά. Πηγαίνω στο Λούβρο. Θέλω νά μιλήσω στο βασιλέα!

— Πώς, έξοχότατε; φώναξε ή 'Αλοΰζα. Δέν θα ξεκουραστήτε λίγο; 'Η ώρα εΐνε άκόμα έφτά κ' ή πόλις τών άνακτόρων άνοίγουν μόλις στις έννηα.

— 'Έχεις δίψη! εΐτε ό Γαβριήλ. "Ω! Θεέ μου, δώσε μου τήν ίστομονή νά περιμένο δυό ώρες άκόμα, άφού περιμένα δυό ολοκληρωσέ μινες! Μά έντομεταξύ, μπορώ νά βρω τό Γκλιξ καί τόν Κολινύ.

— Ούτε αυτό θα τό κατορθώσετε, γιατί βρίσκονται τώρα στο Λούβρο, εΐπε ή 'Αλοΰζα. 'Εξ άλλου, ό βασιλέας δέν δέχεται πριν άπ' τίς δώδεκα κ' έτσι δέν θα μπορούσατε νά τόν δΐητε νωρίτερα.

— Έξαφρα, τήν ίδια στιγμή, ό Μαρτέν Γκέρο, εΐδοποιημένος χωρίς άλλο γιά τήν άριξί του κυρίου του, ώρμησε στο δωμάτιο.

— Πώς; 'Εσεΐς; 'Εσεΐς, έξοχότατε! φώναξε. "Ω! τί ευτυχία!

Μά ό Γαβριήλ άκουσε μέ ψυχρότητα τίς διαχρήσεις του ίπποκόμου του καί του άπάντησε:

— "Αν ξαναγύρισα, Μαρτέν, σ' αυτό δέν συνετέλεσεσ έσύ καί πρέπει νά όμολογήσης, ότι έκανες ότι μπορούσες γιά νά μείνω αιχμάλωτος.

— Τά ίδια μου λέτε κ' έσεΐς, έξοχότατε! εΐτε ό Μαρτέν Γκέρο με άπόγνωσι. 'Εγώ σάς περιμένα γιά νά με δικαιολογήσετε καί νά πού τώρα θα με κατηγορήσετε κ' έσεΐς, ότι σάς έλαεμα τίς δέκα χιλιάδες σκούδα. 'Ασφαλώς θα πΐητε πώς μου άναθέσατε νά πάρω τά χρήματα αυτά καί νά σάς τά φέρω...

— Μά βέβαια, εΐτε ό Γαβριήλ κα-

τάπληκτος.

— "Ωστε, εΐτε ό Μαρτέν Γκέρο με φωνή πιτυμένη άπ' τούς λυγμούς του, με θεωρείτε ίκανό νά έλεγα αυτά τά χρήματα πού δέν μου άνηκαν, αυτά τά χρήματα τά προορισμένα γιά νά έξαγοράσετε τήν ελευθερία σας;

— "Οχι, Μαρτέν, όχι! άπάντησε ό Γαβριήλ, συγκινημένος άπ' τόν τόνο του τιμού ίπποκόμου του. 'Ομολογώ, ότι ή ύποψΐς μου δέν έφτασαν ποτέ μέχρι του σημΐου ν' άμαβάλλω γιά τήν έντιμότητά σου κ' άκριβώς γιά τό ζήτημα αυτό κουνέντισα πού όλίγον με τήν 'Αλοΰζα. Μά μπορεί νά σου έλεγα νά χρήματα τών λύτρων μου, καθώς έχόσουν νά με συναντήσης...

— Καθώς έχόσιον νά σάς συναντήσω! επανέλαβε ό Μαρτέν Γκέρο. Μά πού, έξοχότατε; 'Απ' τήν ήμέρα πού βγήκαμε μαζί άπ' τοΰ Σαιν Κεντέν καί με συνέλαβαν οι 'Ισπανοί, έχασα τό ίζην σας. Πού λοιπόν έχόσιον νά σάς συναντήσω;

— Μά, στο Καλαί... "Όσο τρελλό κ' άν εΐνε τό μυαλό σου, δέν μπορεί νάχης ξεγράσει τό Καλαί.

— Πώς νά τό ληρημόησω, άφού δέν λάτρησα ποτέ τό πόδι μου εκεί;

— Μά, δυστυχισμένο, τό άρνεΐσαι κ' αυτό; φώναξε ό Γαβριήλ. 'Επειτα, πλησιάζοντας τήν 'Αλοΰζα, τής εΐπε μερικά λόγια στ' αΐτι κ' ή αγαθή παραμιάνα βγήκε άμέσως έξω. Τότε πλησιάζοντας τόν Μαρτέν, τόν ρώτησε:

— Καί τή Βαβέττα;... Τήν ξεγράς, άχάριστε;

— Τή Βαβέττα; επανέλαβε ό ίπποκόμος κατάπληκτος. Ποιά Βαβέττα;

— Τή Βαβέττα, τήν αδελφή του Πεζουά, πού τήν ξεγράλασε, άθλιε!

— "Α! έκανε ό Μαρτέν. Κάνετε, φαίνεται, λάθος στ' όνομα...

Θά θέλατε νά πΐητε γιά τή Γουδούλη... Κ' άλλοι μου τό εΐπαν αυτό.

— "Ωστε έχεις κ' άλλο όθμα στο ένεργητικό σου; Μπράβο!... 'Ο Μαρτέν Γκέρο δέν τοίμοδσε νά διαμαρτυρηθή, ό φτωχός. Μονάχι εΐτε άπλά:

— "Ολοι, έξοχότατε, λένε εδώ πώς εΐμαι τρελλός καί μου φαίνεται, μά τόν 'Αγιο Μαρτέν, τόν προστάτη μου, πώς δέν θ' άργήσω νά γινω. 'Ωστόσο, παρ' όλες τίς δυστυχίες καί τίς δοκιμασίες πού υπέφερα, έχω πολύ καλά τά λογικά μου. Θα μπορούσα λοιπόν νά σάς διηγήθω τί ακριβώς μου συνέβη άπ' τή στιγμή πού σάς άφρησα.

— Θα ήμουν πράγματι περίεργος νά μάθο, άπάντησε ό Γαβριήλ, πώς δικαιολογείς τήν αλλόκοτη συμπεριφορά σου...

— "Ε, λοιπόν, έξοχότατε, όταν βγήκαμε κ' οι δυό άπ' τό Σαιν Κεντέν, άκολούθησας καθένας μας διαφορετικό δρόμο, γιά νά συναντήσουμε τό άπόσπασμα του μαρκιωνά ντε Βουπτεργκ. Έπειτα, ό πους εΐχατε προβλέψει, στα χέρια τών εχθρών. Θέληρα τότε, σύμφωνα με τίς συστάσεις σας, νά προσποιηθώ πώς εΐμαι χωρικόζ τών περιχώρων, μά, πράγμα παράδοξο, οι 'Ισπανοί κ' άναγώρισαν άμέσως πώς ήμουν ό Μαρτέν Γκέρο καί με κράτησαν αιχμάλωτο τους.

— Βλέπο πώς άρχισες κιάλας νά λές άρλοΐμισες! τόν διέκρινε ό Γαβριήλ.

— "Ω! έξοχότατε! Έκανε ό Μαρτέν. Σάς τό ζητώ ως χάρι, άφήστε με νά σάς διηγήθω ό τι ξερω, όπως τό ξερω. Με κρινετε κατόπιν. Λοιπόν, άπ' τή στιγμή τής συλήψης μου, έγκαρτέρησα στην τύχη μου, γιατί ήξερα, όπως τό ξερωτε κ' έσεΐς κατá βάθος, ότι εΐμαι διπλόζ κ' άγνωσό πάντοτε τί κάνει εις βάρος μου ό άλλος εαντός μου. 'Η Γουδούλη, μά χαριτωμένη Φλαμανδή, τήν όποια εΐχε απαγάγει ό άλλος εαντός μου, γιά νά τήν έγκαταλείνη κατόπιν άναγδρα, κ' άναγώρισε κ' έκεινη κ' αυτό μου στοιχισε ένα γενναίο ύβρισμάτιμα εκ μέρους τών 'Ισπανών. 'Εγώ όμως δέν άναγώριζα ούτε τή Γουδούλη, ούτε κανέναν άλλο. Φαίνεται όστόσο, ότι ό άλλος εαντός μου εΐχε συλληφεί πριν από μένα αιχμάλωτος κ' εΐχε δρατεπίσει, αλλά εγώ πλήρωσα τίς άμοιρίες...

'Εν τούτοις, δέν έχασα τό θάρρος μου καί κατορθώσα νά δρατεπίσω. Μά ένας διαβάτης, άφού πρώτα με μέθυσε, με πρόδωσε κ' έτσι ξανάπεσα στα χέρια τών 'Ισπανών, οι όποιοι με κρέμασαν.

— Σε κρέμασαν! φώναξε ό Γαβριήλ, νομίζοντας πώς ό ίπποκόμος του εΐχε τρελλαθεί. Σε κρέμασαν, Μαρτέν! Τι έν-

'Ο Ναύαρχος Κολινύ. (Σκίτσο του ζωγράφου του 16ου αιώνος Κλουέ).

νοείς μ' αυτό;

— Μὲ κοίμασαν, ἀπλούστατα, περνώντας ἕνα σγωνιὸν στὸ λαμὸ μου καί μ' ἀφῆσαν μετέωρο μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς. Καταλάβατε, ἀφέντη;

— Ὅχι ἀκόμα, γιατί δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω πὼς ἕνας πεθαμένος ξαναζωντανέψη.

— Ἀκούστε τὸ τέλος τῆς ἱστορίας μου καὶ θὰ καταλάβετε. Ὁ πόνος μου κ' ἡ λύσσα, ὅταν εἶδα πὼς μὲ κοίμανε, ἦταν τόσο, ὥστε ἔχασα τὶς αἰσθήσεις μου. Ὅταν συνήλθα, εἶδα πὼς ἦμιον ξαπλωμένος στὴ δροσερὴ γλῶσσι, μὲ τὴ θηλειὰ παρσιμένη ἀκόμα στὸ λαμὸ μου, ἀλλὰ μὲ τὸ σγωνιὸ κοιμένο. Κάποιος κατεργάτης χωρὶς ἄλλο, περνώντας ἀπ' ἐκεῖ καὶ βλέποντάς με νὰ κοίμομαι στὴν ἀγχοῖνη, εἶχε κόψει τὸ σγωνιὸ γιὰ νὰ μὲ κλέψῃ. Ἀπόδειξις, πὼς ὅταν ψάχτηκα, δὲν βρήκα ἐπάνω μου οὔτε τὰ χωριὰ τῆς ταυτότητός μου, οὔτε τὸ γαμῆλο δαχτυλίδι μου. Πάντως, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μὲ ἔκανε μεγάλο καλὸ, γιατί μ' ἔσωσε. Τὸ ἔβαλα τότε στὰ πόδια κ' ἔπειτα ἀπὸ ἀναριθμήτες περιπέτειες, τὶς ὁποῖες θεωροῦ περιττὸ νὰ σὰς διηγηθῶ, γιὰ νὰ μὴ σὰς κουράσω, ἔφτασα στὸ Παρίσι. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἱστορία μου, ἐξοχώτατε.

— Ἐ, λοιπόν, εἶπε ὁ Γαβριὴλ, ἐγὼ θὰ μπορούσα νὰ σοῦ διηγηθῶ διαφορετικὰ τὴν ἱστορία σου, ὅπως τὴν εἶδα μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια.

— Θὰ πρόκειται οἴγουρα γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ ἄλλου ἑαυτοῦ μου. Ὁτόσο, θὰ ἦμιον πολὺ περὶεργὸς νὰ τὴ μάθω.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ, ἡ Ἀλοῦζα μπήκε πάλι μέσα, ἀνοικταμένη ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος φρονοῦσε ρούχα χωρὶς κοῦ.

— Τί εἶνε αὐτὸ πάλι; εἶπε ἡ ἀγαθὴ γυναῖκα. Νὰ ἕνας ἄνθρωπος ποῦ ἦρθε ἐδῶ, γιὰ νὰ μὰς ἀναγγεῖλῃ τὸν θάνατο τοῦ Μαρτὲν Γκέρο!

VI

ΟΠΟΥ Η ΑΡΕΤΗ ΤΟΥ ΜΑΡΤΕΝ ΓΚΕΡ ΑΡΧΙΖΕΙ Ν' ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΑΤΑΙ

— Τὸ θάνατό μου; φώναξε ὁ Μαρτὲν Γκέρο, γλοπιάζοντας, καθὼς ἄκουσε τὰ τρομερὰ λόγια τῆς Ἀλοῦζας.

— Ἀ! Θεὲ μου! φώναξε κ' ὁ χωρικός, μόλις ἀντίβλεψε τὸν ἱπποκόμο.

— Μήπως πέθανε ὁ ἄλλος ἑαυτοῦς μου, νὰ δοξάσω τὸ Θεό! ξανάτε ὁ φτωχὸς Μαρτὲν. Μήπως πρόκειται περὶ νὰ πάρω νὰ ἔχω διπλὴ ὑπόστασι; Μίλα, φίλε μου, μίλα!

— Ἀ! ἀφέντη! ἔκανε τότε ὁ χωρικός, ἀφοῦ ἀγγίξε πρῶτα τὸν Μαρτὲν καὶ βεβαιώθηκε πὼς ἦταν ζωντανός. Πῶς ἦρθεσ πρὶν ἀπὸ μένα ἐδῶ; Σοῦ δοξάζωσα ὡστόσο, πὼς ἔκανα ὅτι μπορούσα γιὰ νὰ ρθῶ γρηγορότερα, νὰ κάνω τὴ δουλειά σου καὶ νὰ πάρω τὰ δέκα σκουδά ποῦ μὲ ὑποσχέθηκες.

— Μά, φίλε μου, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Μαρτὲν, ἐγὼ δὲν σ' ἔχω δεῖ ποτέ μου κ' ἐσὺ μοῦ μιλάς σὰν νὰ μὲ ξέρεις.

— Ἄν σὲ ξέρω! ἔκανε ὁ χωρικός, κατάπληκτος. Μὰ ἐσὺ δὲν μοῦ ἀνάθεσες νὰ ρθῶ ἐδῶ καὶ νὰ πῶ, ὅτι ὁ κ. Μαρτὲν Γκέρο πέθανε στὴν κρεμάλα;

— Πῶς; Μὰ ὁ Μαρτὲν Γκέρο εἴμ' ἐγώ...
— Ἐσὺ; Ἀδύνατον! ἔκανε ὁ χωρικός. Πῶς μπορούσες ἐσὺ ὁ ἴδιος νὰ μοῦ πῆς ν' ἀναγγεῖλω τὸ κρέμασμά σου;

— Μὰ ποῦ ποῦ τὰ εἶπα ὅτι; ἀτά; ρώτησε ὁ Μαρτὲν.
— Θέλεις λοιπὸν νὰ τὰ πῶ ὅλα; ρώτησε ὁ χωρικός.
— Ναί, νὰ τὰ πῆς ὅλα...
— Μὰ ἐσὺ μοῦ σύστησες νὰ μὴν πῶ σὲ κανένα ὄλη τὴν ἀλήθεια.
— Ὅχι, νὰ τὴν πῆς ὅλη!...

— Ἐ λοιπόν, ἀφοῦ ἡ μνημὴ σου εἶνε τόσο ἀδύνατη, θὰ μιλήσω. Ἐνα πρῶτο, πρὸ ἑξῆς ἡμερῶν, καθὼς δουλεύω στὸ χωράρι μου.....
— Πές μας πρῶτα, ποῦ βρίσκεται τὸ χωράρι σου; εἶπε ὁ Μαρτὲν.

— Θέλεις νὰ πῶ τὴν καθαρὴ ἀλήθεια, ἀφέντη;
— Βέβαια, ζῶο! φώναξε ὁ Μαρτὲν Γκέρο, μὴ μπορῶντας νὰ συγκρατήσῃ τὴν ἀνυπομονησία του.

— Τὸ χωράρι μου βρίσκεται πίσω ἀπ' τὸ Μονταρζί. Λοιπόν, δοῦ-

λενα σ' αὐτό, ὅταν πέρασες ἀπ' τὸ δρόμο μ' ἕνα ταξιδιωτικὸ σακάδι στὸν ὄμο. Μὲ πλησίασες, μοῦ ἔπασες κουβέντα κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὄρα μοῦ εἶπες: «Θέλεις, φίλαρό μου, νὰ κερδίσεις εἰκοσι σκουδά»; Ἐγὼ σοῦ ἀπάντησα, ὅτι θὰ ἦμιον τρεσενταχρισμένος ἂν κέρδιζα αὐτὸ τὸ ποσό, εἰὰ νὰ τὸ κερδίσεις, μοῦ εἶπες τότε, πρέπει νὰ φάγῃς ἀμέσως γιὰ τὸ Παρίσι. Μόλις θὰ φτάσῃς, ἔπειτ' ἀπὸ πέντ'—ἔξη μέρες ἐκεῖ, θὰ φροντίσῃς νὰ βρῆς στὴν ὁδο τὸν Κήπον τοῦ Ἁγίου Παύλου τὸ μέγαρο τοῦ ὑποκόμητος κ' ἔξω. Ὁ ὑποκόμης ὁ ἴδιος δὲν εἶν' ἐκεῖ. Μὰ θὰ βρῆς τὴν κυρία Ἀλοῦζα, μὰ ἀγαθὴ γυναῖκα, τὴν παρμιάνα του. Ἄκου καλὰ τί θὰ τῆς πῆς: Ἐρχομαι ἀπ' τὸ Νουαγιόν, ὅπου κάποιος δικός σου κρεμάστηκε πρὸ δέκα πέντε ἡμερῶν. Αὐτὸς ὁ κάποιος ὀνομάζεται Μαρτὲν Γκέρο. Θεμήσου καλὰ αὐτὸ τὸ ὄνομα: Μαρτὲν Γκέρο. Θὰ πῆς πὼς λήστεραν τὸ Μαρτὲν Γκέρο κ' ἔπειτα, ἀπὸ φόβο μήπως τοὺς καταγγεῖλει, τὸν κρέμασαν. Μά, πρὶν τὸν ἀδηγήσουν στὴν κρεμάλα, ὁ Μαρτὲν Γκέρο πρόφτασε νὰ μοῦ ἀναθέσῃ νὰ σὰς εἰδοποιήσω γιὰ τὴ δικταχία του, γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ μαζέψετε νέα λόγια γιὰ τὸν κερὸ τοῦ». Αὐτὰ μοῦ ἀνέθεσες νὰ πῶ στὴν κυρία Ἀλοῦζα καὶ μοῦ μέτησες δέκα σκουδά, λέγοντάς μου ὅτι τ' ἄλλα δέκα θὰ μοῦ τὰ ἔδινες ἐδῶ. Τότε ἐγὼ σοῦ εἶπα: «Μὰ ἂν ἡ κυρία Ἀλοῦζα ζητήσει νὰ τῆς περιγράρω αὐτὸ τὸ Μαρτὲν Γκέρο, ποῦ οὔτε τὸν ξέρω, οὔτε τὸν εἶδα ποτέ μου, τί θὰ κάνω;». Στὴν ἐρώτησί μου αὐτῇ, ἐσὺ μοῦ ἀπάντησες νὰ σὲ κατὰξω μὲ προσοχὴ καὶ νὰ περιγράρω τὸ Μαρτὲν Γκέρο, σὰν νὰ ἦσουν σὺ ὁ ἴδιος.

— Περὶεργὸ! φημίσε ὁ Γαβριὴλ, ὁ ὁποῖος ἄκουγε τὸ χωρικό μὲ βαθιὰ προσοχὴ.

— Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶν' ἕνας φρέντης! φώναξε τότε ἡ Ἀλοῦζα. Λέει πὼς ὁ Μαρτὲν Γκέρο τοῦ μίλησε πρὸ ἑξῆ ἡμερῶν στὸ Μονταρζί, ἐνῶ ὁ Μαρτὲν βρίσκειται ἐδῶ πρὸ δώδεκα ἡμερῶν καὶ στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν βγήκε καθόλου ἀπ' τὸ σπίτι....
— Σωστά! ἐπιβεβαίωσε κ' ὁ Μαρτὲν. Μπορεῖ ὅμως νὰ ἦταν ὁ ἄλλος ἑαυτοῦς μου.
Τότε ὁ Γαβριὴλ εἶπε σοβαρά:
— Ὅχι! Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν λέει ψεῦδη. Ἀπεναντίας μὰς φέρνει στὸ δρόμο τῆς ἀλήθειας.

— Ἀ! καλὴ μου ἄρχοντα, εἶπε ὁ χωρικός. Ἐσεῖς μονάχα μὲ ὑποστηρίζετε. Θὰ μοῦ δώσετε λοιπὸν τὰ δέκα μου σκουδά;

— Ναί, ἀπάντησε ὁ Γαβριὴλ. Μὰ θὰ μὰς ἀρήσῃς τὸ ὄνομά σου καὶ τὴ διεύθυνσί σου. Θὰ χρειαστοῦμε ἴσως καμμιὰ μέρα τὴ μαρτυρία σου. Ἀρχίζω νὰ βιλέπω μέσα στὶς ὑποψίες μου, ποῦ εἶνε ἀκόμα ἀρετὰ σκοτεινές, ἀρετὰ ἐγγυλίματα....

Ἐμεινε μερικὸς στιγμὲς σκεπτικὸς, κ' ἔπειτα ἐξακολούθησε:
— Δῶσε, Ἀλοῦζα, στὸν ἄνθρωπο αὐτὸν δέκα σκουδά καὶ περιποιήσου τον. Ἡ ὄρα περὶ εἶνε ὀχτὸ. Πηγαῖνο στὸ παλάτι, τοῦ ὁποῖου ἡ πόλις θ' ἀνοίξουν σὲ λίγο. Ἄν δὲν κατορθώσω νὰ ἰδῶ τὸ βασιλεῖα ὡς τὸ μεσημέρι,

θὰ ἰδῶ τοὐλάχιστον τὸν ναύαρχο Κολινὸ καὶ τὸν δούκα κτ' Γκιζ.

— Κι' ἀφοῦ δῆτε τὸ βασιλεῖα, θὰ ξαναγυρίσετε ἀμέσως ἐδῶ, δὲν εἶν' ἔτσι; ρώτησε ἡ Ἀλοῦζα.

— Ναί, μόλις τὸν ἰδῶ, θὰ ξαναγυρίσω ἀμέσως. Ἡσούχασε, καλὴ μου παρμιάνα. Κάτι μοῦ λέει, ὅτι θὰ βρῶ νικητὴς ἀπ' αὐτὴ τὴν ἱστορία.

— Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ! ἀπάντησε ἡ Ἀλοῦζα.
— Φεύγω! εἶπε ὁ Γαβριὴλ. Ἐσὺ, Μαρτὲν, μένει, γιατί πρέπει νὰ εἶμαι μόνος. Ἐννοια σου, φίλε μου, καὶ θὰ σὲ δικαιώσω. γιατί καταλαβαίνω πὼς κ' ἐσὺ ἔχεις πέσει θύμα σκοτεινῆς μηχανορραφίας.

Ἐρεθιστὸν, Μαρτὲν! Ἐρεθιστὸν, παρμιάνα.
Φίλησαν κ' οἱ δύο τὰ χεῖρα τοῦ Γαβριὴλ, ὁ ὁποῖος βγήκε ἔξω, τυλιγμένος σ' ἕνα μεγάλο μανδύα κ' ἀκολούθησε, σοβαρὸς καὶ περὶφρανος, τὸ δρόμο τοῦ Λούβρου.

Καθὼς προχωροῦσε, ἄκουσε ἔξωθεν μὰ φωνὴ φιλικὴ ποῦ τοῦ φώναζε:

— Γαβριὴλ, φίλε μου!
Ὁ Γαβριὴλ γύρισε κ' εἶδε ἕναν ἄνθρωπο, τυλιγμένο δολιχῶρον σχεδὸν στὸν μανδύα του. Ὁτόσο, τὸν ἀναγνώρισε καὶ εἶπε:

— Ὁ ναύαρχος Κολινὸ! Ἐσεῖς ἐδῶ! Τέτοια ὄρα!....
(Ἀκολουθεῖ)

Η ΜΙΚΡΗ ΜΕ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ
(Τοῦ Ἀγγλοῦ ζωγράφου Ζ. Ἐντουαρδς).